

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Magyar szó a bucarestii rádióban

Néhány hét óta este negyed tizenegy és fél tizenegy között megszólal a Radio România hullámhosszán egy férfihang és bejelenti, hogy magyar nyelvű hírszolgálat következik. És kissé meggerszerű kiejtéssel és hibás hangsúlyval hírt, kormányintézkedéseket, mezőgazdasági és közigazdasági eseményeket közöl. Miután úgy szól, mint a kormány szívesen fogadja, sőt még várja a kisebbségi sajtótól a tárgyilagosságot, meg kell őszintén mondanunk, hogy ezekben nem tetszett a bucarestii rádió hangnagya. Polémiába bocsátkozott más leadóállomás híryanagával, válaszolt rádiótámadásra, melyet viszontválasz és természetes tőlünk is több viszontválasz követett és folyt egy áldatlan harc, amely rossz szolgálatot tett minden tekintetben, mert felzaklatta a lelkeket, holott ma nagy szükség van a lelkek megnyugvására és békéjére. Szerencsére ez nem tartott sokáig.

Rvidesen felváltotta a szenvedélyt a nyugalom, enaradt a vita és helyébe lépett a belföldi hírszolgálat, amely tájékoztat, felvilágosít és tudomásra hozza a kormány céljait, terveit, tett intézkedéseit, legfőképpen azokat, amelyek a kisebbségeket érdeklik. Kapunk lapszemlét is, bemozdó kiválaszt az erdélyi magyar sajtóból megjelent cikkeket és ezeket felolvassa, nem fűz hozzájuk kommentárt, ami helyes is, hiszen a szemelvények nagy része maga is bírálat.

Meg kell állapítanunk, hogy Erdély magyar népe jóleső örömmel fogadta a Bucurestiből érkező sugárzó magyar szót. Régóta vártuk már, hogy a fővárosi stúdióban a magyar beszédet a mikrofon elé, hiszen az ország népesebb, legtekintélyesebb kisebbsége magyar. Az elmulott kormányzatok alatt hiába várt volna ezt, a rövidlátás korában mesterségesen szították ellenünk az idegenkedést, a mostani uralom azonban, amely a békkéséget igyekszik megszilárdítani, nem lát semmi rendkívülit vagy államellenest abban, ha magyar szó is hallgat a hangszóróból. Tagadhatatlanul, jól éreztük nekünk ez az udvarias gesztus, kicsendül a jóakaratra való törekvés és őszintén örülünk, hogy az első napok izgalmas kapkodásai és kiforratlansága után a bucarestii rádió megtalálta azt az utat, amelyen haladnia kell.

Hosszú esztendőök mulasztásait pótolják és ugyanekkor, amikor köszönettel fogadjuk ezt, megdöbbent meg kell mondanunk, hogy nem szabó megállani. Többet várunk, többet kérünk. A félmillió magyar él Romániában, de jóval nagyobb azoknak a száma, akik beszélnek magyar nyelven. A rádió akkor teljesítené jól a feladatát, ha annak a tekintélyes hallgató tömegnek hetenként legalább kétszer, vagy háromszor magyar műsort is adna. Szívesen hallanánk erdélyi költőket és írókat a bucarestii rádióból, örülnénk, ha szellemi életünk kiváló képviselői szólának hozzánk és az éter hullámain keresztül még szorosabban fűznék a kapcsolatot a magyar nép és annak vezetői között és a román államtörvényeknek magyar nyelvű fordításai idig mégközelebb hoznák a magyarságot és románorságot. Az is célszerű és bölcs lépés lenne, ha a Magyar Népközösség és a Front magyar osztályának az irányítói, vagy a magyar parlament képviselői tájékoztatnák időnként a közönséget az aktuális politikai és közigazdasági kérdésekről és felvilágosítanák a magyarságot a helyzetéről, kötelességéről és jogairól az új helyzetben. A rádió ma szinte társa, kisegítője barátja a sajtónak, mint ahogy a szó és írás népszerű testvérek. A sajtó is csak úgy tudja nevének feladatát betölteni, ha munkájában mellette a rádió. És azt is megérdemelnék, hogy felváltuljon néha a magyar dal is. Lehetne jól szervezetteljesített műsor keretében az erdélyi nép-

Németország cáfolja, mintha német csapatok szállták volna meg Szlovákiát

Anglia békefrontján élén . . . Forster szerint Danzig visszatérése a birodalomhoz belsőleg már elő van készítve. — Attalico berlini olasz nagykövet feltűnést keltő tárgyalásai. — A Vatikán újabb kísérletei a béke megmentésére

Londonból jelentik: A danzigi kérdéssel kapcsolatban a Daily Herald ezeket írja: 1939-ben nem megyünk Berchtoldgadenbe, 1939-ben egy békefront élén állunk, amely nem állott fenn akkor, amikor Chamberlain miniszterelnök Münchenbe utazott és amikor Hitler bevonult Prágába. 1939-ben tisztí bizottságot küldtünk Varsóba és Moszkvába, hogy ott katonai megbeszéléseket folytassanak.

A londoni lapok szerint könnyen lehetséges, hogy Ciano gróf külügyminiszter a tengelyhatalmak megbízásából javaslatokat juttat el az angol és francia kormányokhoz. A Daily Mail is azt írja, hogy a római angol és francia nagykövetekek hétfőn kihallgatáson jelentek meg Ciano külügyminiszternél, aki bizonyos javaslatokat terjesztett eléjük. E javaslatok átnyújtására már előbb is sor került volna, de Csáky magyar külügyminiszter római utazása és Ciano gróf albániai útja elhalasztották a dolgot.

Elkészültek a Lengyelországot megsegítő francia-angol katonai tervek

A ma reggel megjelent angol lapok érdeklődésének előterében Halifax külügyminiszter Londonba való váratlan visszatérése áll, amelyet azóta már két másik miniszter hazatérése is követett. Azt hiszik, hogy a külügyminiszter hazatérése Henderson berlini angol nagykövet legutóbbi jelentésével áll összefüggésben. Henderson megbeszélést folytatott Weissecker német külügyi államtitkárral, majd, mint ismert, szombaton Salzburgba utazott, amely utazásról hivatalosan azt jelentették, hogy a nagykövet meg akarja nézni a nemzetközi motoros versenyt, amelyen angol versenyzők is részt vesznek.

A Sunday Times jelentése szerint Halifax váratlan utazása az európai helyzet egyre fokozódó súlyosbodásával magyarázható. A lap meg-

állapítja, hogy az angol politika világos és visszavonhatatlan.

Az angol kormány örömmel üdvözölné ugyan, ha Németország és Lengyelország között tárgyalások indulnának meg, de ha Lengyelország háborúba keveredne Németországgal, akkor Anglia és Franciaország nyomban Lengyelország segítségére sietnének. Az erre vonatkozó katonai tervek teljesen készen állnak és azok a leggyorsabban végre is hajthatók. Eppen ez a különbség a jelenlegi és a múlt évi helyzet között. A lap szerint az angol kormány kebelében eltűnt minden nézeteltérés és Londonban a helyzetet úgy látják, hogy az európai válság tetőfokát meg a nürnbergi pártnapok előtt eléri.

Németországnak elégtétel kell, hogy elkerülhető legyen a háború

A német lapok élénken foglalkoznak azzal, hogy Hitler kancellár eddig miképpen oldotta meg az európai kérdéseket. Rámutatnak arra, hogy Ausztria, a szudeta föld és Csehszlovákia problémája márholnapra nyert megoldást és most ez hasonlóképpen fog megtörténni Danzig esetében is. A Deutsche Nationalsozialistische Korespondenz többek között ezeket írja:

— Sokkal inkább le vagyunk kötelezve, sem hogy hátrálni tudjunk. Elégtétel kell, hogy kapjunk, ha azt akarják, hogy a háború elkerülhető legyen.

A lap ezután rámutat arra, hogy amidőn Fors-

ter legutóbb megkérdezte Hitlert, mikorára várható Danzig visszatérése az anyaországhoz, a Führer ezzel válaszolt:

— Szívem szerint a lehető leggyorsabban, de az észszerűség szerint egyelőre nem.

Forster körzetvezető vasárnap beszédet tartott, amelynek során többek között a következőket mondotta:

— Jelen pillanatban több olyan kérdés van, amelyet meg kell oldani és ezeknek a megoldásokra váró kérdésekhez tartozik Danzig is. A város lakossága 20 év óta várja a visszatérést a birodalomhoz. Danzig visszatérése a birod-

zenét megszólaltatni, ami még a román hallgatóságának is tetszenék, hiszen a muzsika szépsége mindenkit elbűvöl.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a rádióelőfizetők tekintélyes része a magyar lakosságból kerül ki, tehát természetesen és méltányos, hogy ezt a magyar előfizetőtábor jól szolgálják ki, ami legfőképpen úgy érhető el, hogy saját anyanyelvén is szórakoztatták. És a nehéz sorsban levő szegény magyar művészeknek, színészeknek és előadóknak is jól jönne a rádiótól kapott tiszteletdíj, hiszen ők is polgárai az államnak. Végül szövegre kell tennünk, hogy szívesebben hallgatnának olyan bemozdó, aki tökéletesen beszél magyarul, mert minden

nyelv csak akkor szép, ha azt hibátlanul, jól hangsúlyozottan beszél. Találni még Bucurestiben magyarul kifogástalanul beszélő román, esetleg magyar nemzetiségűt is, aki jól olvassa fel a szöveget és helyes kiejtéssel közli a műsor-számokat.

Apró kívánások ezek, de fontosak és könnyen teljesíthetőek. Kevés jóakarattal, méltányossággal és politikai bölcsességgel kell csupán hozzá. A bucarestii rádió magyar műsora is egyik pillérré lehetne annak az épületnek, amelynek felépítésén a jelenlegi kormány dolgozik és amely otthon kíván adni mindenkinek, aki Romániában él, nyelve, fajra és vallásra való tekintet nélkül.

lomhoz belsőleg már elő van készítve. Forster beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: Danzig német lesz!

Hivatalos német helyről határozottan cáfolják mindazokat a híreket, melyek szerint

Házkutatás lengyelországi német bankoknál

A lengyel kormány és a danzigi hatóságok három nappal meghosszabbították azt a szerződést, amely a szabad városnak lengyel élelmiszerekkel való ellátását szabályozza. Hangsúlyozzák, hogy a szerződés meghosszabbítása normális folyamat és abban semmiféle politikai tendencia nincsen.

A varsói hatóságok rendelkezése házkutatást tartottak több német pénzüzetnél, amelyek nagymennyiségű ezüstválatát vásároltak és azt Németországba csempészték. Letartóztatásba került a német kereskedelmi és ipari bank igazgatója és pénztárosa.

ÉBERSÉG ÉS HIDEGVÉR . . .

A Le Jour Attolio berlini olasz nagykövet utazásáról a következőket írja:

A nagykövet utazásai és érkezései, valamint azok a híresztelések, amelyek Rómában és Budapesten szárnyrakeltek, arra engednek kö-

Hogyan látja Amerika az Európai helyzetet

A Havas távirati iroda ismerteti az amerikai lapok ankétját az európai helyzettel kapcsolatban. A kérdés a következő volt: Mit gondol Ön, ha Anglia és Franciaország háborúba keveredik a tengelyhatalmakkal, az Egyesült Államok is beavatkozik az európai eseményekben? Az olvasók 75 százaléka „igen”-nel, 25 százaléka pedig „nem”-mel válaszolt. Arra a kérdésre, hogy amennyiben kitörne egy európai háború, az Egyesült Államok milyen álláspontot helyezkedne, a feleletek 40 százaléka az volt, Amerika csak fegyvert és muníciót szállítana, a feleletek 60 százaléka szerint pedig az Egyesült Államok csapatokat is küldene Európába.

IDEGESSÉG FRANCIAORSZÁGBAN A BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK MIATT

A francia közvélemény nagy idegességgel fogadta azokat a híreket, hogy a kormány biztonsági intézkedéseket óhajt végrehajtani. Ezek az intézkedések nem érintik a polgári lakosságot és csupán a katonaságra vonatkoznak.

Nagy várakozással tekintenek az angol kormány keddi tanácskozása elé, amelynek legfontosabb pontja a Lengyelországgal kötött szavatossági szerződés végleges formájának elfogadása.

Az angol közvélemény is feszült érdeklődéssel tekint a keddi minisztertanács elé. Elterjedt hírek szerint ezen a tanácskozáson nagy fontosságú döntések következnek be. A Daily Telegraph megállapítja, hogy

az angol kormány semmiféle diplomáciai terv kezdeményezéséhez nem fog hozzájárulni a nemzetközi feszültség leszerelésére érdekében.

A Times megállapítja, hogy amennyiben az európai helyzet válságosra fordul, annak nem lokális probléma lesz az oka, hanem jóval nyomósabb ok, még pedig az, hogy a Németországgal szomszédos népek nem hajlandók tovább tűrni a rájuk erőszakolt nyomást. Ha a

danzigi kérdésben megegyezés is jöhetne létre, egy a német kormányának garanciákat kell adni arra vonatkozóan, hogy ezt a megegyezést be is tartja.

Ugyancsak a Times jelentése szerint az angol kormány kiáltványt intéz a világ népeihez, amelyben félreérthetetlen módon leszögezi álláspontját az elkövetkezendő eseményekkel szemben.

LIPÓT BELGA KIRÁLYT TARTJÁK LEGALKALMASABBNAK SZEMÉLYNEK A KÖZVETÍTÉSRE

A hétfőn megjelent francia lapok Angliának és Franciaországnak Lengyelországgal szembeni magatartásával foglalkoznak, valamint a Vatikán békekövetítésével és a két demokráta nagyhatalomnak azzal a szilárd elhatározásával, hogy vállalt kötelezettségeinek a legteljesebb mértékben eleget tesznek. D'Ormesson a Figaróban ezeket írja:

Azok a megpróbáltatások, amelyeknek Európa ki van téve, Franciaországban nem zavarták meg a nyugalmat és itt mindenki el van határozva, hogy kötelességét a halálig teljesíti. Azok, akik idegeink érzékenységére alapítják reményeiket, bizonyosságot fognak kapni hidegvérünkről és arról, hogy mi nem fogunk hibát elkövetni és

a támadók sem mi leszünk.

A Journal jelentése szerint olasz körökben vasárnap az a hír terjedt el, hogy a Vatikán közelbeli és közvetlenül fogja a béket.

Szlovákiát német csapatok szállották volna meg s Pozsony élére német katonai parancsnokot neveztek volna ki. Ugyanerről a helyről kijelentették, hogy Pozsony kívül esik a német katonai zónán s nincs német helyőrsége.

vetkezett, hogy Olaszország tétovázik, amikor arról van szó, hogy egy német fegyveres konfliktusban kötelezettséget vállaljon. Magyarország is habozik, hogy jóakarata semlegességével megkönnyítse a német támadást Lengyelországgal szemben. Az a támadás, amelynek Németország bizonyosságát adja szláv szomszédjával szemben, arra mutat, hogy a berlini kormány felkészült egy késedelem nélküli vállalkozásra. Ebben a helyzetben az éberség és hidegvér megőrzése fontosabb, mint bármikor volt.

A L'Ordre ezeket írja: Egy hét után Hitler és Mussolini felállíthatják mérlegüket és ez a mérleg negatív. Semmi sem változott sem Londonban, sem Párisban. Most már csak két eshetőség között választhatnak; vagy belevetik magukat egy kétségbeesett kalandba, vagy pedig megkezdik a tanácskozást a valódi béke érdekében.

A Castelgandolfóban tartózkodó XII. Pius pápa véleménye szerint Lipót belga király lenne a legalkalmasabb személy a közvetítésre, de erre csak abban az esetben lehetne számítani,

ha Páris és London részéről is felkérnék a közvetítésre.

A közvetítés próbaköve az lenne, hogy meg lehet-e nyerni Lengyelországot és Szovjetországot egy nemzetközi konferencián való részvételre.

Az Excelsior azt állítja, hogy Csáky gróf magyar külügyminisztert Berchtesgadenben és Rómában ultimátum el állították és felszólították, hogy engedje át a német csapatokat magyar területen és ennek fejében ellenszolgáltatást ajánlottak fel a horvát vidékeken.

„Nincs többé kopasz fej”

Német orvosi szaklap megállapítása szerint az „A” vitamin megszünteti a kopaszságot

A Münchener Medizinische Wochenschrift augusztusi számában értekezik Schwemmler az A-vitaminnal a haj- és körömnövesre gyakorolt serkentő befolyásáról. A szerző három évvel ezelőtt sajátmagán tapasztalta, hogy ha A-vitamint napi 3 draszté alakjában fogyasztott, erősebb és gyorsabb lett szakállának a növekedése.

Eddig is tudtuk már, hogy az A-vitamin hiánya mélyreható hámkárosodást okoz. Bőrgyulladások (dermatitis exfoliativa), a szem rettető keratonmaláciája, vesekő, hólyagkő, epeköv. a következmények. Az A-vitamin szerepe a szervezetben a hám védelme. Eppen ezért sikerült már eddig is A-vitaminos kenőccsel bőrgényedéseknél, furunkulusoknál, felfekvéses felkelyknél (dekubitus), lábszárfelekelyknél, elhuzódó sebgyógyulás eseteiben, gyomorsavzavaroknál és gyomor-bélfelekelynl eredményes kezelést folytatni. A vogan nevű készítmény nagy adagjaival pl. Basedowosoknál sikerült gyógyulást elérni. Ezért az

A-vitamint a tudomány úgy könyveli el, mint a pajzsmirigy ellenlábását.

Mint hogy a túlzott pajzsmirigyműködésben szenvedőknél hajhullást is észlelni, valószínűleg itt is A-vitamin hiányáról van szó. A szerző gondolatból kiindulva, a vogan nevű készítményből naponta háromszor tíz cseppet adagolt pajzsmirigyműködésben szenvedőknek és azt tapasztalta, hogy

8-10 nap múlva a hajhullás megszűnt.

Ezen felbátorodva, 27 éves kopasz férfinál több hónapon keresztül adagolt A-vitamint a vogan készítmény alakjában és azt tapasztalta, hogy a maradék hajzat mennyiségben, vastagságban és hosszúságban

jelentékenyen megnövekedett.

Igen fontos az adagolás, mert túlsok A-vitamin ellenkezőleg, a hajnöves csökkenését okozza olyanoknál, akiknek pajzsmirigye normális működésű. Basedowosoknál azonban a túlsok sem árt. Ha az említett kísérleti tapasztalatok beválnak, akkor valóban

teljesedik a kopaszok álma és nemcsak a több lesz a pusztán reklámból az, hogy „nincs többé kopasz fej”.

A VATIKÁN KÜLÖN MEGBIZOTTA KÜLDÖTT VARSÓBA

A francia lapok megállapítják, hogy a zeteközi helyzet változatlanul súlyos. Való nek tartják, hogy az angol kormány a közben a francia kormánnyal együtt hivatalos jékozottában ismerteti a danzigi kérdésbe foglalt álláspontját. A Jour londoni jelentés rint célszerű lenne, ha az angol kormány a angol-lengyel szerződés megkötése alkalmábó né közzé ezt a nyilatkozatot. A Petit Pa úgy tudja, hogy az angol és francia kor végleg döntött már a danzigi kérdésbeni tartásáról.

A francia sajtó nagy figyelmet sz azoknak a híreknek, amelyek a pápa békiti fesztéseiről szólnak. A Matin szerint a Szentatya magasrangú főpapot küld Varsóba. A főpap üzenetet vitt a var pápai nunciushoz azzal az utasítással, h azt továbbítsa a lengyel kormányhoz és danzigi népszoletveségi főbiztoshoz. Ez együtt a berlini pápai nuncius is utasítá kat kapott a pápától.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a pá az az óhaja, hogy Lengyelország és Német szág között közvetlen tárgyalások indul me.

ROMÁNIA MEGVÉDI FÜGGETLENSÉ

A belga lapok Románia külpolitikai magáról írva, leszögezik Románia azon elhatáro s hogy fegyverrel is megvédi függetlenségét é tárait

HALIFAX ÉS CHAMBERLAIN TÁRGYALÁSAI

Chamberlain miniszterelnök hétfőn k gatóso f fogadta Halifax lord külügyminis A miniszterelnök hosszasan tanácskozott v nemzetközi kérdések összességéről. Úgy tu hogy holnap a főbb minisztériumok vezet nácsozközásra ülnek össze.

Chamberlain miniszterelnök és feleség kik a skóciai Sutherlandban a westminsteri cegi pár vendégei voltak, vasárnap Lond utaztak, ahova hétfőn reggel érkeztek me

Az érdeklődők számára csak azt fülzük h hogy A-vitaminban gazdagok: a csukamáj vaj, paradicsom, saláta, paraj, marhamáj és tejfel és tojássárgája.

CORSO mozg

Özvegyek sziget

A főszerepekben:
MARCELLE CHANTAL
PIERRE RENOIR
AIMÉ CLARION

A szerelem harca a bátorsággal
PARAMOUNT-JURNÁL — 3 óraker

„Nyugat lánya

JEANETTE MACDONALD-al

KACAGÓ ROMÁN LIRA

KÓRÓ PAL fordításai

Ó jaj nekem!

George Petrache

Babusgattam, dédelgettem,
senkit jobban nem szerettem.

Őt szerettem, őt imádtam,
nála szebbet nem találtam.

Ha csupán rája gondoltam,
már akkor is boldog voltam.

Ő volt az én boldogságom
mindenem volt e világon.

Büszke voltam, hogy enyém volt.
ragyogott rám a kék égbolt.

Tőle soha el nem váltam,
még éjjel is vele háltam.

És most mégis elvesztettem,
elvesztettem, bár szerettem.

Boldogtalan vagyok, ó, jaj,
ajkamon sír örök sóhaj.

Ó, milyen szomorú vagyok,
vigasztalást nem kaphatok.

Nélküle bús vagyok mostan,
elrabolták vilámban.

Mert nem nő volt, — én fajankó —
hanem egy új ezres bankó.

Donna Clara

Haralamb G. Lecca

Tűnjének most el a gondok,
Vidám, kedves mesét mondok, —
történetünk színhelyének
Spanyolhon a neve s ének
egyre szól ott, vig, szolíd,
a város Valadolid,
a várkastély ablakára
kis madár repül, csipogva,
rózsza kacag pajkoskodva,
ottan lakik Donna Clara.

Fekete fűrtű, fess költő,
esténként bő köpenyt ölt ő,
kastély falát körüljárja,
hóna alatt a gitárja,
erkély alján meg-megáll,
Sóhajása fel-felszáll,
rímes dal tobul ajkára,
Apolló nem dalol szebben,
forróbban, zengzetesebben,
és kiról zeng: Donna Clara.

Gitár peng és szól az ének
fényéről a hölgy szemének,
mely mellett a nap homályos,
mely, mint a gyémánt, büvös-bájos,
e szembe nézni gyönyör,
s kit utána vágy gyötör,
nincsen álma éjszakára,
aki rabja e szép szemnek,
részes nagy gyötrelennek, —
— ó, hallgass meg, Donna Clara.

Ó, hallgass rám, szívem hölgye,
távol a boldogság völgye,
ismeretlen ott a bánat,
ott csak mosoly s virág támad,
enyhe zefír lengedez,
szerelmesek földje ez.
szájának csókban nincs ott kára,
ó, te hölgy, ékes szívárvány,
ne légy hideg, mint a márvány,
jöjj velem hát, Donna Clara.

Hallgass rám, hölgye szívemnek,
tündére szép szerelmemnek,
mondj búcsút Valadolidnak,
vágjunk neki élet-hídnak,
mely az üdvbe elvezet,
ó, jöjj velem, adj kezet,
hallgass meg már valahára,
add nekiknek üdvösségét,
s akár lelkeim édességét,
vedd egy csókért, Donna Clara.

Zeng a dálnok napról-napra,
égető nyár jön tavaszra,
esztelen esd kobzos szája,
de a hölgy nem néz le rája,
jön az ősz és őszre tél,
de a költő csak zenél,
nem nyíl ablak a danára, —
nem tudja a szegény bárgyú,
hogy oly süket, mint az ágyú,
s kukkot sem hall Donna Clara.

Egy fűzfapoétának
Gheorghe Dym

Megkaptam verses könyvedet
és halljad véleményemet,
amely őszinte,
hogy gyónás szinte.
Könyvedben nincs láng semmi,
a kályhába kell tenni,
csak akkor lesz belőle tűz,
mert elhamvad, mint száraz fűz.
Könyved nem irodalmi,
nem arany, hanem talmi,
a verscidben minden strofa,
a költészetre katasztrófa.

Fred és Theresa szerelmi regénye

Kit vett el az „acéltüdő rabja”?

Chicagoból jelentik: Hírül adtuk már, hogy Snite Fred, a milliomos chicagói fiú, aki benuit mellizmaival már három esztendeje „acéltüdőben” él és ezen a nyáron ebben a nagyszerű szerkezetben tette meg az utat a franciaországi Lourdesba, most megnősült. Ezerszámra érkeznek a táviratok a chicagói központi postahivatalba és a nagy lapok szerkesztőségeibe olyanoktól, akik nem akarják elhinni, hogy ez a házasságkötés tényleg megtörtént és részletek felől érdeklődnek.

Megnyugtathatjuk a kételkedőket, „Fred” — mert Amerikában csak a keresztnevével hívják — a múlt csütörtökön tényleg megnősült, miután megkapta a chicagói hatóságoktól a szabályos házassági engedélyt. Az illetékesek hang súlyozzák, hogy soha nem adták volna beleegyezésüket, ha a hatósági orvos nem bizonyította volna, hogy a nagybeteg

a rohamos javulás útján van,

Úgy látszik, az acéltüdő mégis csodát fog tenni. Fred Európából való visszatérése óta egyre erősödik; nincs olyan nap, hogy rövid időre ki ne emelne az acéltüdőből; legutolsó „kintléte” már egy óra és három percig tartott. Az orvosok remélik, hogy ez a javulás még gyorsabban halad majd előre. Fred két-három hónap múlva

talán búcsút mondhat annak a hosszúknak a hengernek, amelynek életét köszönheti.

Ami a fiatal asszonyt illeti: Larkins Thsanak hívják, 25 éves, bájos, barna nő. Fred már gyermekkorra óta ismeri; hűgának leggye barátja. Fred és Theresa szerelmi idillje a férje megbetegedése előtt kezdődött. Titok már akkor eljegyezték egymást; úgy tervezték, hogy a fiú világkörüli útjáról való hazatéré után hozzák nyilvánosságra házassági tervül. Emlékezzünk: az amerikai fiatalember ezen világkörüli úton, Pekingben betegedett meg gyermekbénulásban.

Az esküvőt az öreg Snite Chicagó mellkastélyában tartották meg néhány meghívott rátt jelenlétében. Fred és menyasszonya raggett az örömtől; mindketten tisztán kivehet mondták ki az igent az eskető lelkész: J. Morrison kérdésére. A házasságkötés után ünpi lakoma volt a kastélyban, majd az acéltüdő rabja fiatal feleségével nászútra indult, ugyanabban a betegszállító gép kocsiban,

amely a nyáron Lourdesba vitte. A nászút állomása a Niagara vízesés.

Hitler rendkívül szívélyes és alkalmazkodó

— mondja De Laforgue ur, a vezér állandó személyi fotografusa

Budapestről jelentik: A véletlen hozott össze De Laforgue úrral. Német filmesekkel került Budapestre, a filmesekkel szerepel együtt, de mindig a maga külön világában. Németországban rendkívül ésszengése van nevének és egész kiváltságos társadalma, sőt bizonyos mértékig politikai helyzete. Leo De Laforgue kultúrfilm-készítő.

Hitler, a német birodalom vezére, őt nevezte ki állandó személyi fotografusává.

Középmagas termetű, izmos, barna fiatalember, a híres operatőr. Kis filmmasináját örökösen hóna alatt hordja.

— Igaz az, — kérdezzük tőle, — hogy a világon ön az egyedüli, aki Hitlerrel husz méter távolságon belül fotografálhatja?

— Ez így nem áll — feleli. — Az én kizárólagos jogom a vezérrel szemben csak a filmzésre vonatkozik. A „standfótokat” ugyanis a müncheni Hoffmann készíti, ez a régi joga tulajdonképpen jutalom, ő volt az, aki

Hitlert az üldözések korában hosszú időn át rejtgette.

— Az egykori szegény fényképész Hitler hálájának köszönheti, hogy már többszörös milliomos.

— Az álló felvételekkel szemben azonban én vagyok az egyedüli, aki filmet készíthet Hitlerről. Nagyobb felvételeim közül külföldre talán csak az 1936. évi olimpiai képe került el. Leni Riefenstahl az operatőrök seregével dolgozott. Nekem kizárólagos feladatom a vezér szolgálata volt. Páholyában helyezkedtem el, hogy különböző megnyilatkozásait fényképezem.

— Nehéz ez a munka?

— Nehézik a természetesen semmivel se súlyosabb, mint bármi más. Egyenruhában, kü-

lön jelszalaggal ellátva dolgozom. Teljes mozi szabadságom van és így alkalmam nyílik a beállításokra. Azonban annak ellenére, hogy régen hozzátartozom a vezér személyes kíséretéhez, mégis van ennek a munkának bizonyos nehézsége: a lelki koncentráció. Roppant figyelmet, mindenre kiterjedő pontosságot követel munkám. Nem elég az eseményekre tekintet lennem, hanem állandóan figyelnem kell a vezérre, hogy a különböző helyzetek milyen benyom gyakorolnak rá. Ezeknek a reakcióknak lelki fénytani értékeit az irányadók ugyanis s momra.

— Mik voltak Hitlerrel kapcsolatban a legnagyobb élményei?

— Feltétlenül az a kézfogás, amellyel az első jelentkezőmkor tüntetett ki. Emlékezem utunk volt az olaszországi találkozás a Ducev. A káprázatos fényt és pompát nagyszerű feltelekben sikerült megörökítenem. Felejthetetlen az osztrák Anschluss története is. Nagy sokat dolgoztam itt, már Linznél megkezdődött a munka és estig meg sem álltam.

— Résztvettem a protektorátus kiterjesztésénél, nagyon jó felvételeket csináltam Memmel kapcsolatban. Ezek az utakon a legkülönbözőbb helyzetekben és helyről filmeztem a zért. Dolgoztam a vezér kocsjáról, haladtam dalt és előtte kocsin. Háztetőről, erkélyről minden elképzelhető alkalmatosság igénybevételével készítek ilyenkor a felvételek.

— Fárasztó-e a vezér mellett dolgozni?

— Csöppet sem. Hitler rendkívül szívélyes és alkalmazkodó. Jó lehet fényképezni — csak egyszer. Nála nincs ismétlés. Különben a történelmi pillanatok, magát a vágató tét megismételni nem lehet.

A rossz nyár hatása a francia fővárosban

Párisban komolyan veszik a nyarat. Mindenki nyaralni megy, aki csak teheti. A vendéglők egész sora be van zárva és csak egy odamázolt tábla jelzi, hogy csak hónapok múlva fognak ismét megnyitni, — ősszel, vagy annál is később. Üzletek, amelyekben csak egy házaspár, vagy annak családja van elfoglalva, szó nélkül leeresztik a redőnyöket és kiírják, hogy csak szeptember havában nyílnak meg újból; és ahol személyzetet tartanak, ott is inkább fizetik a szabadságot, mintsem hiába tartásuk nyitva az üzleteket. A városban egész uccasorok vannak, amelyeken minden házban, minden ablak a jellegzetes francia szürke vasredőnyvel van betáblázva, — jelül annak, hogy kilométerhosszúságra egyetlen élő lélek nem lakik a házakban — a házmeztartó kivéve, aki a francia hagyományok szerint nem élő lélek, hanem a ház élő lelkiismerete.

Párisban komolyan veszik a nyarat; csak a nyár nem veszi komolyan önmagát. Régi párisiak (az úgynevezett „legöregebb” párisiakat, sajnos, nincs szerencsém ismerni) azt állítják, hogy ilyen nyara még sohasem volt Franciaországnak: eső, szél, hideg. A hőmérő a forró és szeszélyes éghajlatáról annyira ismert Párisnak július eleje óta nem szállott a 22 fok fölé, az ég szürke és borús, majdnem mindennap esik. A tenger mellől és a Haute Savoie hegyes vidékein nyaraló párisiak vészkiáltásai érkeznek: vihar van, a hegyekben havazik. A rossz nyár hatása a főzdejelentéseken is meglátszik: a francia sörgyárak részvényeinek árfolyama 10 százalékkal esett.

Párisban nyár van, — de azért, titokban, nagy a készülődés az őszi szezonra. Az Odéon, a második állami színház, felbuzdulva azon a mindent elsöprő nagy sikeren, amelyet a Comédie Française-ben, az első állami színházban a „Cyrano de Bergerac” aratott, elhatározta, hogy az ősz elején bemutatja Rostand másik nagy költői művét, „A safiok”-ot.

Az Étoile színház „A mayerlingi szerelmek” cím alatt egy két felvonásból — négy képből — álló romantikus daljáték bemutatására készül, amelynek Rudolf trónörökös és Vecsera Mária a hősei. A daljátékot francia írók és zeneszerzők írták; de Párisban élő bécsi színházi írók jártak a kezükre. Már a bemutató napja is ki van tűzve: szeptember 29-én tartják meg.

Mayerling ügylészik érdeklí a franciákat. Charles Boyer, a híres és kitűnő filmszínész, aki most érkezett Amerikából Párisba, elmondta, hogy legközelebbi filmje Hollywoodban — Mayerling „környségén” fog lejátsszani, partnernője Deanna Durbin lesz. Többet az illusztris művész nem akart elárulni, de már ebből is nyilvánvaló, hogy itt is valami Rudolf trónörökös — Vecsera témáról van szó.

A párisi őszi készülődésekben már a Párisban élő magyar művészeknek is nagy szerep jut. Kálmán Imre új operetten dolgozik: skandináv kiadója most látogatta meg Bois de Boulogne-i villájában és közölte vele, hogy az oslói Nemzeti Színház, ahol a Marica grófnőt egyetlen szezonban ötvesszer adtak elő, a jövő évadban a Bajadér bemutatására készül.

Abrahám Pál, aki több film megzenésítésében is résztvesz, „Trois coeurs” (Három szív) című új daljátékán dolgozik, amelynek szövegét A. M. Willemetz, az ismert vígjátékíró, a Bouffes Parisiennes igazgatója írta. A három szív: egy dúsagagd ember, egy igen szegény ember és egy művész szíve, amely, természetesen, egy párisi kis hölgy körül dobog. Abrahám új operettje a Mogador Színház karácsonyi ujdonsága lesz.

Krasznai Mihály, a „Sárga lilium” nagysikerű zeneszerzője, szintén egész sereg terv központjában áll: a párisi Empire színház fogja bemutatni „Chant de Noel” (Karácsonyi ének) c. új daljátékát, a Lyoni Celestin-színházban kerül színpadra. „La Vénus á Roulette” (Vénusz a rulettasztal körül) című operettjét és Londonban is előadja egy új művét, amelynek „The widow the pink gloves” a címe és O'Bryen írta a szövegét.

A francia hivatalos lap ilyenkor közli sorozatosan a legszebb francia kitüntetés, a Becsületrend új viselőinek a névsorát. Mennyi okosság, mennyi tapintat mutatkozik ezeknek a névsoroknak az összeállításában — milyen elfogulatlanság, milyen hódolat az emberi szellem és megnyilvánulási előtt!

A becsületrend nagykeresztjét — a legma-

gasabb fokát a kitüntetésnek, amelyet csak államfők vagy aktív miniszterelnökök szoktak kapni; ezuttal két tudós mellére tűzték. Az egyik dr. Louis Martin, a párisi Pasteur-intézetnek, e csodálatos körhízáknak és kutatóintézetnek az igazgatója; a másik Louis Lumière, a nagy fizikus, aki a mozgófényképet feltalálta.

A nagykereszt után következő fokot: a tisztí nagykeresztet, ezuttal csak hárman kapták meg; de a három közül — kettő író, még pedig igen jó író és a legnagyobb hivatalos elismerésben részesülnek egész Páris tapsai közepette, bár semmiféle hivatalos állásuk nincs és a „hivatalos” írói köröktől távol állanak, még az Academie Francaisenek sem tagjai. Az egyik: Pierre Mille, tulajdonképpen ő maga is inkább újságíró, semmint író; a másik Tristan Bernard, az aranyos párisi szellem megtestesítője, „Az ismeretlen táncos”, „A kis kávéház” és más könnyed, bájos darabok szerzője, akitől mikor megkérdezték, hogy örül-e a ritka kitüntetésnek, — élesen így felelt:

— Hát hogye örülnék, mikor az új fokoza-

Amerikában megvalósították a gyermekrendőrség intézményét

Különböző nemzetiségi gyermekekből áll az ötezer tagu rendőrség, mely kitűnően bevált

Newyorkból jelentik: A világ legérdekesebb rendőrtisztületét szervezte meg a bostoni rendőrség. Ennek a rendőrtisztületnek a tagjai csak tizenkét-tizenhat éves fiúk lehetnek. A bostoni rendőrség ennek az intézménynek a megteremtésével új irányt mutatott a nagyvárosi gyermekek helyes és gyakorlati nevelésére. A bostoni rendőrség eredeti kísérletével a lehathatósabb munkát végzi a bünesetek megelőzése terén, mert az új generációkat a törvény és a rend tisztelőire neveli.

A bostoni gyermekrendőrséget Joseph F. Timilty rendőrfelügyelő szervezte meg. A rendőrfelügyelő most megírja az alig egyéves gyermekrendőrség megszervezésének történetét és az új intézmény eddigi figyelemreméltó eredményeit.

KÉT FÉLE BÁTORSÁG.

Mint a rendőrfelügyelő megírja, a múlt év őszén egy asszony kereste fel öt tizenéves fiával. A gyermek már háromszor követett el autópálya és anyja a javítottól való kiszabadulása után hozta el a rendőrfelügyelőhöz.

— Arra kérem Önt — mondotta az asszony —, adjon valamilyen munkát a fiamnak, ami távol tartja őt az utcától, idősebb fiúk rossz társaságától, a verekedésektől és tolvajlásoktól.

— Jimmy, mi akarsz lenni, ha nagy leszel — kérdezte a rendőrtiszt a gyermektől.

— Rendőr szeretnék lenni — felelte a gyermek.

— Azt hittem, gyűlölöd a rendőröket, — jegyezte meg csodálkozva az anyja.

— Az igaz, hogy nem szeretem őket —, mondotta a gyerek —, de látom, hogy milyen fontos személyiségek és az emberek tisztelik őket a bátorságuk miatt. Ilyen bátor ember szeretnék lenni én is.

Ennek a züllött gyermeknek a megnyilatkozása készítette a rendőrfelügyelőt a bostoni ifjúsági rendőrtisztület megszervezésére. Ennek a rendőrtisztületnek már ötezer tagja van, valamennyi 12—16 év közötti fiú.

A gyermekek természetesen csodálják a bátorságot — írja a rendőrfelügyelő —, akár barátinál, akár ellenségénél tapasztalják is azt. Ha a gyermekeket rá tudjuk venni arra, hogy bűnözők szegyenletes bátorsága helyett a rendőrök igazi bátorságát csodálják, sok gyermeket megmenthetünk a zülléstől. Ez a kisfiú megmutatta nekünk a helyes utat, hogyan kell elérni ezt a célt. Megállapítottuk, hogy ezer és ezer olyan gyerek van, akiknek ninces más helye, csak a nagyváros uccái. Ezek közül a legtöbb 12—16 év között van, akik befejezték már a napskolát és nem mennek középiskolába. Legtöbbjük irtozzal gondolt a társadalom szervezetre és a rendőr ellenességük volt, aki megakadályozta az uccai futballmérkőzéseket és csínytevéseiket.

„TIZEZER JELENTKEZETT...”

— Az ifjúsági testület parancsnokául William J. Carey rendőrhadnagyot neveztem ki, aki nyolc-

tot a frakk baloldalán hordhatom és az eddig parancsnoki keresztet a nyakamban kellek viselnem, ahol senki sem látta, mert eltakarom szakállam!...

A becsületrend harmadik, még mindig magas és igen előkelő fokozatát kapta az Academie Francaise örökös főtitkára, Georges Goyu, tekintélyes katolikus író, Charles Méré, a francia Színpadi Szerzők Egyesületének az elnöke Pierre Brisson, az előkelő színikritikus, a „Le Temps” nagytelekielü bírálója, Francisque Picard és Adolphe Brisson utódja.

A becsületrend tisztí keresztjét kapta a „legnagyobb francia nő”, Curieék leánya, Marie Joliot-Curie, a világhírű rádiumkutató Nobel-díjas Joliot professzor felesége, továbbá a Comédie Francaise legidősebb tagja, a 83 éves Brunot, aki az elmúlt hét hónapban színpadon játszotta el Cyrano de Bergeracot és Pieri Maziére párisi író, aki több magyar darabot kalmazott francia színpadra.

A becsületrend legelső fokát, a lovagias fokot megkapta Gaby Morlay és — hogy tódés ne essék! — a Comédie Francaise „hivatalos” színésznője is; Pierre Blanch nagyszerű moziszínész és Charlet ur, chamonix-i turistavezető, aki negyven éven át mentett meg attól, hogy szakadékba zuhanjon.

éven át gyermekvédelemmel foglalkozott. Tíz rendőrdivízióm mindegyikéből kiválasztottam egy tisztet az ifjúsági rendőrtisztület részére és két a kiválasztott tisztet hathetes kurzusok rittam, ahol mindent megtanulhattak a gyermekről. Több, mint negyven gyermekszakértő pszichológus, szociológus és gyermekklubok tartottak elő a rendőrtisztet tanfolyamain. Amikor tervekünk vánszágra került, egy héten belül több, mint ezer gyerek jelentkezett, hogy belépessen az ifjúsági rendőrtisztületbe. A jelentkezők közül három választottunk ki. A válogatást rendőrök végezték és a válogatást éppen úgy felvettük, mint magaviseletüket. 1938 október 14-én ezt a ezer gyermeket, akik között voltak négerek, olaszok és egyéb nemzetiségűek, feleskettük különböző rendőrkapitányságokon az ifjúsági rendőrtisztület tagjainak.

ÖNKORMÁNYZAT!

— A gyermekek elsősorban nyugdíjas rendőrtiszt megtanulják a rendőri munkaszorgalmat és a meit. Nem tanítjuk meg őket löfégyverrel és nem avatjuk be őket a rendőrök olyan kötelességébe, amelyek az ő krukban még veszedelmesek lehetnek. De megtanítjuk őket a rendőri munkát den elemére. Megtanulnak birkózni, bokszolni, megtanulják, hogyan kell védekezni erősebb rek támadásai ellen. Megismerik a városban ködö törvényeket és ezeknek a törvényeknek telmét is. Amikor már eléggé messze jutottak mányaikban, gyakorlati teendőket is kiosztanak. Megengedik nekik, hogy iskolák közelében, résztvevőknélk ők irányítsák a forgalmat és kor egy-egy rendőrállomáson az ifjúsági rendőrtiszt összejövetelt tart, a gyermekrendőrök fenn a rendet.

— Az ifjúsági rendőrségnek bizonyos fokú önkormányzata van, Parancsnok, Carey hadnagy nevezte ki kapitányait, hadnagyait és őrszereket. Ha a gyermekrendőrség valamelyik tagja sérti a testület szabályait, a gyermekrendőrök költ bíróság elé kerül és a szigorú ítélet a től hosszabb-rövidebb időre szóló kizárást is tartalmaz. A gyermekrendőrök hetenként összejövete tartanak, amelyeken előadásokat hallgatnak sportolnak. Rendőrtiszt vezetők a gyermekgyűjtésnek részt a sportjátékokban. Az összejöveteleken több, mint ötvésszer tíz és vett részt. A gyerekek által okozott károk alatt nyolcvan százalékkal csökkentek. Ha egy rendőrtiszt felhívjuk rász cselekedetére világosítjuk, hogy ő is felelős azért, hogy betartsák a törvényt, lelkes munkatársakat szmagunknak a törvény betartására irányuló kánkban. Ezért alapítottuk meg a bostoni ifjúsági rendőrszervezetet.

A dzsungel titka

lapunk új regénye, melynek közlését csütörtökön kezdjük meg. Minden új előfizető csütörtöktől szept. elsejéig ingyen kapja a Déli Hírlapot

Gandhi országa

Embertelen sorsa van ötvenegy millió indusnak az ősi kasztrendszer miatt

London, augusztus. John Günther írónak Indiáról és India szentjéről, Mahatma Gandhiról szóló könyve, amelynek egyes részleteit legutóbb ismertettük, igen érdekes adatokat tartalmaz a 238 millió lélekos egzotikus birodalom társadalmi tagozódásáról, erkölcsi és világnézeti elveiről, amelyeken Gandhi sem tud változtatni. A hindu tömegek rendkívül konzervatív felfogása okozza Gandhi politikájának számos ellentmondását.

A KASZTRENDSZER NEM VALTOZIK

Gandhi határozottan híve a kasztrendszernek, de érthetetlennek kasztját mégis meg akarja szüntetni. A hindu társadalom négy kasztba tagozódik. Az aszociológusok szerint a hindu kasztrendszer olyan, mint maga a hindu birodalom. A legfelső kaszt a brahminok kasztja. Ide tartoznak a papok és a filósók. A második kaszt a kshatriya-kaszt. Ez a harcosok rendje. A harmadik társadalmi rendfokozat a vaishya kasztja, amelyet a kereskedő-osztály alkot. Ennek a kasztnak tagja Gandhi is. A harmadik kaszt tagjai látják el még kizárólag ma is India kereskedelmét, de a másik három kaszt tagjai ehető hivatásuktól eltérő foglalkozásokat is gyakorolhatnak. A brahminok például előszeretettel űzik a szakmesterséget. A hindu felfogás szerint a legfőbb rend tagjainak érintése nem rontja meg az élt és italt és a zalsóbb társadalmi osztályok tagjai sívesen alkalmazzák ezért a brahmin-kaszthoz tartozó szakácsokat.

A negyedik kaszt a sudrák, azaz a szolgák és a többiek kasztja. Van Indiának egy tekintélyes rétege — 51 millió ember, — amely nem tartozik a négy kaszt egyikéhez sem. Ez a hatalmas tömeg az érthetetlen osztálya, amelynek tagjai csak a talantaszabb munkákat végezhetik el.

Az érthetetlenek teljes kitaszítottágban élnek. A szegények szegényei, India egyes vidékein peremekkel nem látogathatják az iskolákat, a falvak lakóinak vizét nem ihatják, Dél-Indiában az érthetetlenek le kell térnie az útról, ha megpillant egy brahmin és egyes vidékeken még ma is a felfogás uralkodik, hogy ezeknek a szerencsétleneknek a pillantása nagy távolságból is rontó hatást gyakorol, ezért csak éjszaka szabad kimeenniük a utcára.

Gandhi nem akarja megváltoztatni az indiai kasztrendszert, de az érthetetlenek osztályába tartozó nőket öfödi kasztját akarja szervezni, ami áll meg szüntethetné kitaszítottágukat.

Főtevékenysége jelenleg arra irányul, hogy a parasztság életmódját emelje és ezáltal megakadályozza a városi nyomortanyákra való önzölését. Propagandát fejt ki a házi szövőpár mellett, fejleszt a háziipart, megjavítja a falu egészségügyét, az érthetetlenek igyekeznek bevonni a falvak közösségi életébe és igen sok munkát áldoz arra, hogy tehenek hulláit és melléktermékeit minél jobban isznosítsák a parasztsók.

A TEHÉN A JÓ SÁG KÖLTÉSZETE...

A tehén szent állat Indiában. Nincsen olyan indus, aki tehenet megölne. Gandhi arra igyekezik rávenni a parasztsókat, hogy a természetes uton elpusztult tehenek hulláit dolgozzák fel. Ez a propaganda nem könnyű munka.

„A tehénkultusz — írja maga Gandhi — az én szememben az emberi fejlődés egyik legcsodálatosabb jelensége. A tehén a zergés emberföltött világot feljebb emeli számomra. A tehénen keresztül az ember felédezhethet az élő világgal való azonosítással. A mi hitünk szerint a tehén a jó ság költészeté és a tehén édelme Isten minden néma teremtményének a védelmét jelképezi”.

A tehénnek ez a híhetetlen tisztelete a legcsodálatosabb dologra nyúl vissza és azzal lehet magyarázni, hogy a tehén ennalól, tüzelől és munkaerőt ad az embernek. Annak ellenére, hogy a tehenet nem szabad megölni, a szarvasmarhát igen szükösen tartják. Kihézt, hasznavehetetlen marhaesordák bolyonganak a földeken. Az ember azt hinné, hogy India tejellátása elsőrangú, de ennek az ellenkezője az igaz. Indiában a tehén elősködik az emberből és nem az em-

ber huz hasznát a tehénből. Ezekután érthető, miért kell nagy nehézségekkel megküzdnie Gandhinak arra irányuló törekvésében, hogy az elhullott tehenek tetemeit használják fel a falusi háziiparban.

Gandhi egy Segaoon nevű kis faluban tölti az év legnagyobb részét. A falut az év négy hónapjában sártenger veszi körül, lakói érintetetlenek, a falunak nincsen orvosa és postahivatala. Gandhi azért választotta ki ezt a primitív falut lakóhelyéül, hogy bebizonyítsa: a gandhiizmus a legkedvezetesebb életformák között is boldogságot jelent.

EGY ÉRDEKES ÉLET

A Mahatma hajnali fél öt órakor kel fel, majd sétát tesz. Sétái közben olyan gyorsan jár, hogy Londonban kifárasztotta két detektívét, akiket őrzésével bíztak meg. Londonban a legfontosabb tanácskozákat is megszakitotta, hogy a földön üve elmondja

Megjött az új francia őszi divat; darázsderék és erős csipő

Párisból írják: A világ telve van izgalmas feszültséggel, de hiába, Páris a női divat központja s a divat diktátorai nem hagyják zavartalanul magukat: épp oly lázzal készülnek az új őszi divat bemutatására, mint bármely más év nyárutóján — egy pillanatot sem késnek az új modellek a Faubourg Saint-Honoré, a Place Vendôme, a Champs Élisée, a Rue des Capucines, az Avenue Matignon és környéke; özönlének jöformán az egész világ divatérdekltségéi, hogy idejekorán helyet biztosítsanak maguknak az előkelő divatházak bemutatóira.

Nem érdektelen tehát, hogy az úgynevezett „sajtóbemutató” mindenkit megelőzve már láthatott a bemutatásra kerülő új modelleket s azokról sorozatos divatjelentést adhatunk, közölhetjük a rendelkezésünkre bocsátott divatrajzokat és az új divat vonalairól, színeiről és anyagairól pontos és megbízható tájékoztatót nyújthatunk.

Az első, amit el kell mondanunk az új divatról általánosságban, hogy — mindenestre érdekes ellentétben napjainkkal — dédanyaink boldog békevilágára emlékeztek. Ugyanis

a vonalakkal csaknem kivétel nélkül minden divatház a kareszságot hangsúlyozza,

amit az úgynevezett „darázsderékkel” és a merészen kiugró csipővel érnek el. Mainbocher például még halcsontos derékszoritót is alkalmaz egyes ruháiba, hogy ezt a hatást még élénkebbé tegye. Meghosszabbítja a derékvonalat is, ami szintén előnyösen karcsúsít.

A csipőt sok esetben drapírozással, zsebekkel, masnikkal, vagy turnüszertű kiugrásokkal igyekeznek kidomborítani. Ezáltal a múlt évben olyannyira favorizált bő, harangszabású szoknya némiképp hátrébb szorul s helyét az egyenesvonalu foglalja el.

Mint rendezes, a legnagyobb fantáziát most is az estélyi ruháknál fejtik ki; azoknál érdekelhető leginkább az új irány. A köpenyeknél főképpen a szórómérségnél igyekeznek a divat alapvonalát kiemelni.

Robert Piquet törökbugyogószerűen raffolja egyes szoknyáit, ami szintén nagyban hozzájárul a csipő kidomborításához. A vállak továbbra is ki vannak szélesítve, habár egyes daraboknál ezt némileg már mérsékeltek. Persze, akadnak kreatórok — mint például Alix, aki most is hű maradt évekkel ezelőtt kreált japánuju ruháihoz —, akik mellőzik az új vonalakat, de ezek csak kivételek.

Színeben Páris, mint őszre és télre, mindenkor, most is leginkább a feketét favorizálja,

imáját. Reggel és este mord imát. Az estj imánál résztvesz a családja, a falu lakói és vendégei is.

Nagyon sokat dolgozik. Látogatásokat fogad, alárendeltjeivel tárgyal, minden fontos tárgyalását titkárja gyorsírással lejegyzi és lapja, a Harian (Isten gyermeke) leközi a jegyzeteket. Levelezése a világ minden részére kiterjed.

Legúdíttóbb pihenője a fürdés. Lefekvés előtt negyvenperces forró fürdőt vesz és a kádban olvas. Szervezte igen erős és a gyakori bőjtölés következtében teljesen ura testének. Amikor azt mondja, hogy huszöt percig akar aludni, nyomban elalszik és huszöt perc múlva felébred. Egyszer felborult az automobil, amelyen egy temetésről tért haza. Az alvó Gandhi kirepült az autóból és amikor megijedt barátai megtalálták az út mentén, még mindig aludt.

Hatalmát annak is köszönheti, hogy bálmulatosan ismeri Indiát. Vonatok harmadik osztályán és gyalog beutazta a hatalmas félszigetet. Négy fia és számos unokája van. Két fia szép karriert csinált az újságírói pályán, Imádia a gyermekeket, a jékedvet, a társaséletet, a szabad levegőt és az igazmondást. Senki nem tud hazudni előtte, őszintesége és igazságszeretete igazmondásra készít másokat is.

A gyűlöletet nem ismeri és ha megegyezésre jut ellenfeleivel, épp olyan lelkesen dolgozik velük együtt, mint amilyen elszántan harcolt ellenük előzőleg...

mellesleg azonban minden ház külön-külön megalkotta saját kompozícióját is. Így a színek nagymestere Patou, a különleges zöldes sötét-kék „Bleu Hiver”-rel és a fehér színek egy egészen új árnyalatával, a Blanc Glacier-el ér el óriási sikert. Mainbocher a búzakék világosabb, illetve mattabb árnyalatát „Kékszakáll” elnevezés alatt hozza és leginkább velourbáronynál s velourszerű posztóknál alkalmazza.

Bruwer és Robert Piquet inkább sötétbarna színeket favorizálnak.

Az estélyi ruhák leginkább az általános és fehér színekben készülnek, de nagyon sok estélyi ruhát lehet látni a már ósanyáink által is viselt füstszürke, dohányszínű, sötét üvegöld, sőt még mintás kockázatokban is.

Rochas angolcs ruhákra és sportsálókra csaknem kizárólag kockás anyagot használ, sőt Paquin olyan kockás anyagból is mutatott modelleket, amelyen 30—40 centiméteresek a kockák.

Az anyagok

köpenyekre egészen vastag teveszőr, cibelin és posztók s mutattak még egy egészen újszerű kockás teveszőranyagot is. A kosztiműök szintén cibelinből és posztókból készülnek. Délutáni ruhákat főleg gyapju, selyem jersey vagy hasonló szövésű anyagokból készítenek. Az estélyi ruhák anyagai a legváltozatosabbak, mert a légyszövésű romain és jerseyk mellett elég gyakori a keményfonású duchés-satin, moiré és brokát is. Chanel egyébként most is hű maradt álomszerű csipke- és tüll-kreációihoz, melyek mellett még posztó- és gyapju-jerseyekből készült estélyi ruhát is szép számban láthattunk.

Régi vasutas halála

Findeisen László nyugalmazott vasuti főfelügyelő, volt szolgálati főnök, a román koronarend tiszti keresztjének tulajdonosa, hetvennyolc éves korában meghalt. Findeisen László a régi vasutas gárdába tartozott, aki évtizedeken keresztül teljesített Temesvárott szolgálatot. Hivatalos beosztásánál fogva sokat érintkezett a közönséggel és a különféle vállalatok képviselőivel. Mindenkiel szemben mindig a legnagyobb előzékenységet és szolgálatkészséget tanúsította, aminek ellenében általános megbecsülés és őszinte rokonszenv környezte. Halálát családja és nagy rokonság gyászolja. Temetése ma, kedden, délután négy órakor megy végbe az erzsébetvárosi temető kápolnájából.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vásárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Kacagj Bajazzo:

Husz esztendeje, hogy meghalt Leoncavallo, a nagy olasz zeneszerző, aki a Bajazzo című operával ajándékozta meg a világot. Irt más műveket is, adták is azokat kisebb-nagyobb sikerrel, de soha többé nem tudta elérni azt az óriási sikert, amelyet ez az első operája jelentett. A Chatterton, a Bohémek, Zaza, Berlini Roland, mind letűntek a színről, mint ahogy Masoagni sem tudott már a Paraszthecület után örökkévaló dalművet alkotni. De ez az egy mű, a Bajazzo, valóban a halhatatlanságnak örvend és nem fog a műsorról letűnni sohasem. Ilyen sikert talán Leoncavallo maga sem álmodott, aki a nyolcvanas években, a francia kabaré fénykorszakában, a Montmartre magaslatán muzsikált. A híres Chat noir kabarének volt zongoristája ez a nyurga ismeretlen fiatalember, akinek akkoriban inkább szűnni nem akaró zsakettjét csodálták meg, mely annyira kopottas volt, hogy akár tükröként is szolgálhatott volna. De az ifjú Leoncavallo nem törődött a nyomorúsággal, anyagi gondjaival; egykedvűen csépette a bájos kis ostobaságokat, miáltal balkeze minduntalan letévedt a billentyűkről, hogy nagyokat szírpantson a cigarettájából.

Igy gubbasztott ő éjszakáról-éjszakára a füstös helyiségben, mint egy borongó mandarin. — teljesen megfelelkezve környezetéről, mikor már véget ért a játék s eltávozott a közönség. A takarító aszszonyok már sepertek. De ő még sokáig elüldögélt egy absint mellett és finom ujjával az óriási fekete macska bundáját simogatta, amely meghittelen letelepedett az ölébe. A macskák nagyon szeretik a csendet és azt tartják róluk, hogy zenekedvelő állatok. Talán megérezte ez a különben mogorva kandur, hogy nagy zenéssel van dolga, — mondotta egy ízben Donnay. Az akadémikus nagy Maurice Donnay, aki különben maga is ott kezdte a pályafutását, ugyanabban a kabaróban, mint konferanszié.

Ezekben az éjszakai főrengésekben született meg a Bajazzo zenéje. Muzsika, amely ferradalmian új volt és eszelelményében is teljesen elütö minden régítől. Akkoriban még a kothurnusos opera járta. Sallangos, diszruhás történetek királyokkal vagy legalább is végtelenül előkelő személyiségekkel. Vajon mi történék, ha én egy nyomorult vándorcirkusz lakóit telepitném erre az elkényesztetett színpadra épp úgy, mint Bizet kollégám tette Carmenel, a sevillai dohányvári lánnyal? A gndolat tette vált és megszületett a második verista opera. A dalmű, amely a robbanásig felítve volt forrósággal, szenvedéllyel, minden kezdéstől mentes mélységes emberiséggel. A mű Olaszországban került első előadásra, de csakhamar diadalmasan futotta be az egész világot. Már a cirkuszi zenekar első ütemére végigfutott a közönségen az élvezet borzongása, s az élmény mind jobban áthévílt, ahogy sötét árnyalataival bontakozni kezdett a bohóc szerelmi tragédiája. Ez aztán igazi zenedráma volt, amely megtalálta útját a közönyösebb nézőig és szem nem maradt szárazon, mikor felesendült: Kacagj Bajazzo! Zúgott mindenütt a taps-rkán, mikor a darab véget ért: — finita la comedia. Ez a komédia azonban igazában nem ér sohasem véget. Mert újra és újra színre kerül a Bajazzo. És uralni fogja a színpadot mindig ez a hervadhatatlanul emberi muzsika.

(Flaneur)

— IDŐJÁRÁS: Változó felhőzet, gyenge szél, a hőmérséklet nem emelkedik.

Augusztus 22

Kedd

Timóth, Menyhért

1921. augusztus 22-én született Vasile Alexandri a romániaság egyik legnagyobb költője. Tanulmányait Párisban végezte, majd hosszabb időt töltött Olaszországban. Irodalmi működését Cogalniceanu lapjában kezdte, a melynek Dacia volt a címe. Bejárta az összes románlakta vidékeket és gyűjtötte a népkölteményeket. 1853-ban Párisban jelent meg Dalok és könnyeseppek című verskötete, amely óriási sikert aratott. Politikai költeményeivel nagyban közreműködött a régi román fejedelemségek egyesülése körül. Részt vett a bucaresti tudományos akadémiá megalapításában. Számos költeménye magyarul és németül is megjelent.

1864. augusztus 22-én mondták ki Genfben harminchat állam képviselői Dunant Henrik svájci emberbarát kezdeményezésére az orvosok és betegápolók semlegességét a mindenki háborúban. Az így létrejött nemzetközi szervezetnek a jele Genf város címere, a vörös kereszt, amelytől az egyesület a nevét is nyerte.

— PESTI SAJTÓ ROMÁNIA KISEBBSÉGI POLITIKÁJÁRÓL. Budapestről jelenti a Rador: A Magyar Nemzet című lapban Kolozsvárról kelteztet levél jelent meg, amelynek írója felszólítja mindazokat, akik leveleket küldenek Erdélybe, hogy a borítékba ne tegyenek politikai tartalmú újságcikkeket, vagy revizionista rajzokat stb. A lap megállapítása szerint az Erdélyben élő magyar kisebbség helyzete megjavult és az új rendszer kormánya igyekszik a magyar kisebbség kívánásait teljesíteni. Ennek egyik bizonyítéka az, hogy három hónapos határidőt engedélyezett az állampolgársági listából kimaradt magyarok számára helyzetük rendezése céljából és államsegélyben részesíti a magyar felekeztet iskolákat. Ezek a tények alkalmasak arra, hogy panaszainkat beszűntessük — tfejezi be cikket a lap. A Pesti Napló megállapítja, hogy az új nemzetiségi törvény a magyarság kívánásainak figyelembevételével készült el és azok, akik támadnak helytelen uton járnak.

DIANA

ledörzsölés munka után

— ROMÁN CSARNOK AZ ISMIRI NEMZETKÖZI VÁSÁRON. Istanbulból jelentik: Vasárnap avatták fel az ismiri nemzetközi vásáron a román pavillont. Stoica Vasile, Románia ankarai nagykövete fogadta a görög és juoszláv követeket, majd pedig megnyitó beszédet mondott és ebben hangoztatta a Balkán államok baráti kapcsolatainak fontosságát.

— Belga delegátus marad az interparlamentáris unió elnöke. Oslóból jelentik: Az interparlamentáris unió egyhangú szavazattal újból megválasztotta elnöknek Carton de Wiart delegátust. Az unió legközelebbi kongresszusát az Egyesült Államokban tartják meg.

— TARDIEU SÜLYOS BETEG. Párisból jelentik: André Tardieu volt francia miniszterelnök Mentonban megbetegedett. Állapota aggodalomra ad okot.

— A spanyol kölcsön okozta a Mendelssohn bankház bukását. Amszterdamból jelentik: A Dagblad jelentése szerint Manheimer, a Mendelssohn bankház vezérigazgatója azért lett öngyilkos, mert nagy kölcsönt folyósított a spanyol köztársaságnak és a kölcsön fedezésére a Párisban letétbe helyezett spanyol aranyat fordították. Amikor a Párisban őrzött spanyol aranyat a Franco-kormányzat kiadták, a bankház összeomlott és Manheimer öngyilkos lett.

— SZENT ISTVÁN ÜNNEPE MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelenti a Rador: Magyarországon vasárnap ünnepelték meg Szent István napját.

— Banditák és a rendőrség harca New-Yorkban. Newyorkból jelentik: Tegnap négy állig felgyűverezett bandita jelent meg váratlanul a brooklyni negyedben levő billiárd klubban, ahol megtámadták a játékosokat. A banditák felszólítására valamennyi játékos felemelte a kezét, miközben a banditák egyike kikutatta a zsebeket és a játékosoknál levő értékeket magukhoz véve elmenekültek. Abban a pillanatban, amikor a banditák zsákmánnyukkal elhagyni készültek a helyiséget, megjelent három rendőrségi autó és körülfozták a billiárdklubot. A rendőrség és a banditák között revolver és géppfegyver harc keletkezett. A rendőrségi autók megjelenése és maga az eset nánikot idézett elő a járókelők között, akik a tűzharc alatt a szomszédos házakba menekültek. Mind a négy bandita sérülten került a rendőrség kezére.

(—) Az Újságíróklub gardenpartyján műsora. Olimpia Vancu és Katona Berta operénekesnők francia, román és bécsi sanzonok énekeinek, míg Ursulescu Nicolae, a kolozsvi opera volt baritonistája operáirakkal szerezte A Szeret Ifj. Kór balalajka zenekara két izi is szerepel a műsoron. Orosz dalokat játszanak majd szerb népdalok kerülnek műsorra. Valk Károly balettmester rendezésében a Rózsavalló elevenedik meg előtünk, melyet Suba Stella Oancea Bábá táncolnak. Spanyol tánc is lesz műsoron és a vértforraló andaluziai tang orosz pár mesteri táncoktétőse követi. Bármű is lesz, majd tombola következik, amelyen ér kesebbnél értékesebb tárgyakat nyerhet a zönség potom pénzen. Mindezek után bizony hogy az Újságíróklub Rózsaszestje nagy erköl és anyagi sikerű lesz.

(—) Egy téves gyakorlat tisztázása. pénzügyminisztérium az ország összes kereskedelmi és iparkamarájának téves gyakorlatát szerzett tudomást és erre való tekintettel a lyegettörvény szempontjából tisztázta azt a kést, hogy az állampolgársági okmányok fel vizsgálata kapcsán az egyes kamarákhoz betjesztett megerősítő okiratok fejében semminek külön kamarai illeték nem fizetendő. Csupán ilyen iratokkal kísérő kérvényekkel kell 3 lei (mány- és 1 lei repülőbéllyeggel ellátni.

(—) Orvosi hír. Dr. Perlstein Artur belgyógyász, a szívbetegségek, gyomor, tüdő és anyacsere elváltozások szakorvosa, újból rendel E város, Str. Duca 4. szám alatt, délelőtt 9—11 és délután 3—5-ig. Telefon 38—19.

(—) Szeptember 9-én mutatják be Dra: Sabin új operáját Kolozsvárott. Az Astra művelődési egyesület szeptember 9-én tartja rendes közgyűlést Kolozsvárott. Ez alkalommal a kolozsvári opera bemutatja Drajo Sal ismert zeneszerzőnek, a temesvári városi zseiskola igazgatójának új operáját, amelynek I Ianulea a címe. Drajo új operájának szövegét a másfél év előtt tragikusan meghalt Urlatea Radu írta Caragiale hasonló című novelláj alapján.

(—) Metzger Márton dr. prépostplébár visszatért szabadságáról. Metzger Márton dr. jözsefvárosi egyházközség köztisztviselő plébános, több heti nyári szabadságát befejezte és vasárnap visszatért Temesvárra. A plébános a budapesti Császár-fürdőben töltötte időjét, ahol a gyógyfürdőket használta regebbi és és kartörésének teljes gyógyulására.

(—) Beiratások a Notre Dame nővérek temesvári középiskoláiba a második, harmadik, negyedik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztályba augusztus 25-től szeptember elsejéig délelőtt 9—12 óráig vannak.

(—) Barátságos arc és egészséges tisztelet mindig kellemes benyomást tesz. Mindeni tud barátságos lenni és akinek nem fogástalan az arcbőre, azt rendszeresen NIVE krémmel való ápolás által könnyen elérheti.

(—) Bucsúünnepségek a temesvári egyházközségben szeptember 3-án vasárnap fogymegtartatni. Azok a kereskedők, akik elad helyre igényt tartanak, előjegyzés végett jelezzenek az egyházközség irodájában. IV., P tsát Dragalina 1. szám alatt augusztus 24-estűörtökön és augusztus 30-án szerda este 8 órakor.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLAT

Kedden, augusztus 22-én a szolgálati beosztás következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő G gyógyszerár

A II. kerületben a Dacilor uton levő dr. Kov gyógyszerár.

A III. kerületben a Porumbescu uccában I Sárga gyógyszerár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren I Csillag gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és I kisodán Panajth Ernő gyógyszerára állandó szakmai szolgálatot tart

Mozsi

MŰSOR:

KEDD, AUGUSZTUS 22.

APOLLÓ: A szerelem uccája (francia film)
CAPITOL: Egy anya szenvedései (argol film)
CORSO: Övezgek szigete (francia film)
SCALA: Szerelmesek és Az orkán (angol mek).

SPORTESEMÉNYEK

A TMAC legyőzte a borovai Bata csapatát

TMAC—Bata 2:1 (2:1)

A nemzetközi mérkőzésen, ahol a jugoszláviai Bata csapata volt az új A ligás együttes TMAC ellenfele 1500 főnyi közönség jelent meg. A mérkőzést a TMAC megérdemelten nyerte. A mérkőzés nem mozgott tulmagas nivón, ami a korai szezonnak tudható be. A TMAC helyenként igen jól játszott, azonban ez a mérkőzés rámutatott az együttesben rejlő egyes hibákra is.

A TMAC csapatában Eichler kitűnően védett, főbbőzör bravurra nyílt alkalm, hibáznai csak a gólmál hibázott. A háttvédek könnyelműen játszottak, különösen a helyezkedésükkel volt baj. Igaz, hogy mentő körülmény számukra az, hogy Kohn a középfedezet posztján igen gyengén játszott, az a benyomás, hogy nem fogja bírni az A) ligamérkőzések iramát. A helyette a második félidőben szerepelt Szeles már sokkal jobb volt. Az oldalfedezetre rendkívül nagy feladat hárult. A csatársor szépen kombi-

nál, de Szócs igtn kevés labdát kapott, míg Büchert elnyomták. Összeállítások:

TMAC: Eichler — Gerber, Galgóczy — Ilias, Kohn, (Szeles), Jánosi — Bücher, Tóth, Reiter, Zsuzsik II., (Korony), Szócs. — BATA: Popovici — Nagyszombat, Todovics — Szabó, Stankovics, Fritz — Beil, Milivoivics, Hripek, Skoda, Virics.

A 14-ik percben Reiter szép lövésével vezet a TMAC, a 21-ik percben Hriпка a vendégcsapat középcsatára kicselezi a háttvédeket, a kapus kifut és a csatár mellette kiegyenlít. Élénkül a játék irama és a 43-ik percben Szócs szögletrugását Tóth befejeli.

A második félidőben az iram alábbhagy, a 20-ik percben Kohn kiáll, helyére Szeles jön, majd több Bata-támadást Eichler szépen tisztáz. A 32-ik percben Hriпка lövését Eichler kiüti, az ismételt lövést a kapufa tartja fel. A 42-ik percben Gerber labdáját Reiter bombalövésével kénék küldi. Szögletarány 10:3 a TMAC javára. Bíró Chicin.

Püllök pompás rekordot uszott az országos uszóbajnokságon

Kitűnően szerepeltek az ILSA uszói a fővárosban

Az országos uszóbajnokságok harmadik napjának kimagasló eseménye Püllök 100 méteres rekordja. A verseny eredményei a következők: 200 m. gyors: Bajnok: Kelemen MSE 2 p. 26.1 mp. országos rekord, 2. Püllök ILSA 2 p. 28.5 mp., 3. Bohunitzky ILSA 2 p. 29 mp., 3×100 m. vegyes női váltó: 1. Armin 5 p. 03.6 mp., 2. KAC, 3×100 m. vegyes váltó: 1. MSE 3 p. 42 mp. országos rekord, 2. Viforul—Dacia 4 p. 32 mp., 100 m. gyors: 1. Püllök

1 p. 02.8 mp. orsz. rek., 2. Bohunitzky ILSA 1 p. 03.3 mp., 3. Csizmás KAC 1 p. 06 mp. A második beérkezett Bohunitzky is a régi rekordon belül úszott. 400 m. női gyors: 1. Tamás MSE 7 p. 02.8 mp., 2. Bereczky KAC 7 p. 12 mp., 3. Ballóné Ferrar 7 p. 25.4 mp., 200 m. mell: 1. Aranyossi MSE 3 p. 04 mp., 2. Herz Armin 3 p. 05 mp., 3. Sebestyén Haggibor 3 p. 15.4, 100 m. női mell: 1. Treibal, Armin 1 p. 28.8 mp. orsz. rek., 2. Perjaky MSE 1 p. 40 mp., 3. Schlosser, Armin 1 p. 43 mp., 400 m. gyors: 1. Kelemen MSE 5 p. 28.3 mp., 2. Bohunitzky ILSA 5 p. 40.5 mp., 3. Slavescu VD 5 p. 43 mp., műugrás: 1. Lascu CFR, 2. Hankó KAC. Vízipóló mérkőzés: KAC — Universitatea 2:1, Viforul — ILSA 5:3 (2:2). Az ILSA kis szerencsével nyervehetett volna. Az első félidőben Lusztig még egyenlítő Fischer két gólját, majd a második félidőben Fischer góljával 3:2 az eredmény. Ezt Lusztig egyenlítő, a győzelmet jelentő gólokat pedig Fischer szerezte meg.

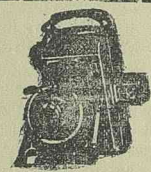

Foto-Sport Optik

Fotolaboratorium „Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

Odisszeusz

Írta: ANNE-MARIE DELORD-TESTA

Capri, a varázssziget még az érzéketlen lelkeket is eltölti álmokkal és álmodozással. Serafino, a sánta, a sziget csodálatos világához menekült az emberek világából, amely csunyasága miatt kizaszította. A harmatos reggeli órák diadalmas flórája, a smaragd színű, átlátszó tenger hullámainak játéka a roppant sziklatömbök lábánál, az olajfákkal szegélyezett erdei ösvényeken a tücskök dala s végül a csend órája, amikor minden földi zaj elűl s ki-gyulnak a csillagok fenn az égen és lenn a tengeren, — ez volt Serafino világa s a természet volt egyetlen társa.

S mégis néhány nap óta a természet nem tudta megnyugtanni. Azóta, amióta Maria-Teresa, a florencei lány mosolyát látta.

Teresina hat hónap óta lakott a szigeten, fivérével a piazzettán kis üzletet nyitott. Olyan kecses és finom volt, mint Fra Angelico egy madonnája s törekeny bája furcsa ellenében állt a sziget erős, egészséges leányainak szépségeivel. Sok udvarlójára volt, köztük egy gazdag nápolyi földbirtokos is. Mit remélhetett ezek között a gazdag fiatal emberek között Serafino, a szegény, csunya és sánta fiu?

Pedig szerette Teresinát, úgy szerette, ahogy csak a szerelem páriái tudnak szeretni. Ha meglátta az uccán, a tengerparton, földbegyökerező lábál állt meg, lélegzete elakadt s eltűnt körülötte az egész világ. Megőrzött egy virágot, amely egyszer Teresina szöke hajából hullott ki és otthon gyakran csókjával halmozta el a száraz szirmokat.

Egy nap Serafino abbahagyta a sóhajtozást. Rossz lába ellenére mindennap az első között ért le a

kikötőbe és váratlan erővel cipelte az utasok poggyászát. Mikor az utolsó hajó is megérkezett, hazament és halászhalók kötésével foglalatoskodott késő éjszakáig. S minden reggel aggódva számolta pénzt, gyűlik-e? Serafinónak terve volt.

Egyszer egy szobrász járt a szigeten és megkérte Serafinót: nem állna-e modellét egy Periklesz-szoborhoz? Ó volt az első, aki észrevette, hogy hajlott vála, félénksége, sápadtsága ellenére milyen szépek a vonásai. És Serafinóban felbőrt a tudás-szomj is a szobrászsal való érintkezés során és ettől kezdve tanult, olvasott, tükör, ügyhogy senki se tudott róla. Különb volt, mint a vele egyidős fiatal emberek s mégse merte remélni, hogy Teresina egyszer rámosolyogjon.

Serafino tehát dolgozott. S gyűjtötte a pénzt. Mert közeledett a Madonna della Libera napja, ami nagy esemény Capri szigeten. A félig vallásos ünnepeket ebben az évben bárkák tengeri felvonulása zárta be és Teresina versenyre biztatta udvarloít, mondván, hogy a nézőközönség között az első sorban lesz.

Elérkezett a nagy nap. A kikötőben minden hajót feldíszítettek, lámpiónok és fényszórók sugarában tündökölt a tenger. Sorrentóból, Ischiából, sőt Nápolyból is özönlöttek az emberek az ünnepségre. Az egész sziget nyugosgott, zsvaj, nevetés, beszélgetés moraja a levegőben, petárdák puffogtak, mindegyik kis alkalmi bódék emelkedtek, a kikiáltók lár-mája, a hajókürtök bugása vegyült a tömeg zsibongásával.

Azután megjelent a kis uccáska végén a körmenet. Kékfátylas, fehér ruhás leánykák vonultak a menetben, mindenkoru férfiak, gyertyákkal kezükben, a bibor, és lilaruhás papok csoportja előtt a szepruhás gyermekkorú tüpegett, végül négy ten-

A németek új gólarány számítását vezetnek be

A szerkesztői üzenetek állandó téma, a gólarányszámítás, ma kilép a komcsabok terére: a német sporthivatal kimondja, hogy a jövőben nem osztással, hanem kials állapítják meg pontegyenlőség esetén bik gólarányt. Az angol futball szabályzárint az a döntő a jobb gólarány megállánál, hogy ki adta vissza a kapott gólok törösét? Az adott gólok számát tehát el ketani a kapott gólok számával és a nagyonyados jelenli a jobb gólarányt. Szerint a jobbik gólarány, amelyben a különbséggyobb az adott és a kapott gólok között.

Vegyünk egy példát, az majd minden világit. Vegyünk két gólarányt, 45:15 és Kérdés: melyik a jobb? Az angol rendszerint el kell végeznünk a kijelölt osztások elsőnek a hányadosa 3, a másodiké 4, telmásodik, a 36:9 a jobb gólarány. A némost ki fogják vonni a 15-öt a 45-ből és k30-at. Minthogy pedig „36 minus 9” csak tesz ki, ennél fogva a német rendszer szer: 45:15-ös gólarány lesz majd a jobbik. A ban tehát a 6:2-es győzelemnek nem leh után sem jobban örülni, mint a 3:1-nek. N országban azonban már ösztől kezdve még szer olyan jó lesz a 6—2-es eredmény, mi 3—1-es.

Mind a két rendszer mellett lehet é felhozni. Egy bizonyos, az angol rendszerb védekezés nagyobb fontosságot kap, mint metben, amely most inkább a támadás haslyozására tért át. Az volna az ideális ren amely a kettő között a középutat találná a matematikusok számára hálás feladat

A kisebbségi sportolók sport-neve

A labdarugó szövetség elnöki ülés mint már jelentettük, — engedélyt adott ra hogy a kisebbségi játékosok, vezetőmber és más sportemberek kisebbségi neveik heurómanosan hangzó sportnevet vegyenek f fővárosi sportkörökben már megindult a rónositási folyamat és több kisebbségi játéko jelentette névváltoztatását. Ezzel kapcsolot a román nemzetiségű játékosok memorand ot küldtek a labdarugószövetséghez, melyben t kéri, hogy a kisebbségi sportolók részére t is olyan román neveket engedélyezzen, mi nem azonosak valamely ismert román szül játékos nevével.

Yasárnapi barátságos mérkőzések

Kadima — CSHN 7:0 (3:); Góllövők: cse (4), Tudor, Kupferstrich, Havas, Iritz, Patria — Dura 3:0 (2:0). Góllövők: Szis nyi (2) és Herzog.
Banatul — CAMT vegyes 3:2 (0:0).

gerész hozta a Madonna szobrát. A tömeg ekkor hallgatott és belekezdett egy vallásos énekbe, az erkélyekről fehér virágszirmok permeteztet menetre...

Mikor a menet elhaladt, teljes erővel foly dott a népiünnepegy. Végül utott a tengeri felvo órája s a tömeg leözönlött a strandra, ahonna bárkákat nézték.

Egymásután érkeztek a kis hajók. Egy pirojal és csatabárdal felfegyverezett, a harci színt kifeszített indiánokkal... Egy dzsunka lámpióno pompás, selyemkimonós kínai lányokkal... egy dola feketefátylas velencei nővel, aki a strand lantot vett elő és édes dalt énekelt. Egymásután kezdtek a csónakok a fényszórók sugárkévéiber a tömeg sorra megtapsolta valamennyit.

Már-már azt hitték, vége a felvonulásnak, kor egyszerre csodálatos bárka úszott méltóságt sen a part felé. Orrán aranyozott szíren, lámpák kirakott kötelei fénylő baldachinról csingtek a hajó közepén festői köntösben szoborszépségű állt: Odisszeusz. Mikor a nézők közelebe ért, fel delmi mozdullal fordította feljűk arcát és k vel üdvözölte őket.

Elemi erővel tört ki a taps. A tömeg győztes köszöntötte a hajóst. De senki sem ismerte fel, egy hang egyszerre fel nem kiáltott:

— Serafino!

Csakugyan Serafino volt, sánta, aki a szerele adta erővel szerezte meg a győzelmet. S most tör először életében, hogy a nők figyelmé felé ford Diadalmenetben vitték az előkelőségek páholya és mikor odaért, szédülve a boldogságtól, elálló s veréssel ismerte fel Teresinát, aki egy csokor a rilliszt nyújtott feléje...

KÖZGAZDASÁG

Miért vált meg Max Auschnitt a Resica-művektől

A román gazdasági élet szenzációjáról már beszámoltunk: Max Auschnitt, az ismert nagyipros lemondott a Resica-műveknél viselt igazgatói tagságáról és a lemondást elfogadták. Ezelőre még nem lehet részleteket tudni a lemondás okáról, de beavatott ipari körökben már bizben elterjedt volt a hír, hogy Auschnitt elljia a Resicánál levő érdekeltségét és Angliába költözik, ahová a Resicánál érdekelt Wicks-művek révén már régóta vannak üzleti kapcsolatai. Max Auschnitt azonban ügyvezető

igazgatója is volt a Resica-műveknek Malaxa Nicolae mérnökkel, a Malaxa-művek főreszvényesével egyetemben. A Resica igazgatóságából történt visszavonulás egyúttal azt jelenti, hogy Auschnitt az adminisztrátor delegé tisztségéről is lemondott, vagyis a részvényeket eladta. Arról, hogy mi történik Auschnittnak a Titan-Nadrag-Calan egyesült vasműveknél levő nagyarányú érdekeltségével, az eddigi híradások nem emlékeznek meg.

Közgazdasági hírek

Az Azurol Vegyőgyár Rt., Arad, amint közöltük, elhatározta üzemének és székhelyének Aradról Bucurestibe való áthelyezését. Az átköltöztetés befejezést nyert és augusztus 15-én a bucarestii gyártelep már meg is kezdte működését. Bucurestii gyártelepén a cég az eddigi Azurol elnevés helyett Sidel Company S. A. R. név alatt működik tovább.

A vámvézerigazgatóság ujra szabályozza az árumintaküldemények importját. Az új szabályzat tervezet szerint az árumintaküldemények több csoportra oszlanak aszerint, hogy értéknélküli vagy értéket képviselő árumintákról van szó, illetve, hogy azok az iparvállalatok, ipari képviselvek, kereskedelmi vállalatok vagy szabadfoglalkozású specialisták címére érkeznek. Az új szabályzat tervezete szerint a felhasználhatatlanságig kis méretű postán érkező értéknélküli árumintákat minden formáság nélkül kiszolgáltatják a címzettnek.

A Balkán-egyezményhez tartozó államok: Görögország, Törökország, Románia és Jugoszlávia hajózási társaságainak vezetői Pireusban kongresszust tartottak, amelyen a négy ország tengeri hajózásiának aktuális kérdéseit tárgyalták. A tengeri szállítási kérdésében a szoros együttműködést határozták el, hogy a négy ország kereskedelmi hajózásiában a versenyt kiküszöböljék és a legtöbb kedvezmény elvételét léptessék életbe a kereskedelmi hajózásiában is, ami által a hajózási költségei lényegesen csökkenni fognak. A kongresszus foglalkozott a dunai és tengeri hajójáratok és a vasutak menetrendjének összehangba hozatalával is.

Corvin S. A. cég alatt Déván részvénytársaság alakult szeszitalok és a Szeszmonopol termékének, továbbá ásványvizek forgalomba hozatalára és jéggyártásra. Részvénytőkéje 2 millió lei, amelyből 1 millió leit már befizettek.

Electro-Chimică Română S. A. cég alatt Temesváron részvénytársaság alakult vegyitermékek gyártására és forgalomba hozatalára. Részvénytőkéje 600.000 lei, amely 1200 darab 500 lei névértékű részvényből áll.

Vita S. A. temesvári cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy nagyváradi fiókját megszüntette.

Petrolux S. A. R. temesvári cég felszámolása befejezést nyert és cégét a törvényszék törölte.

Árfolyamok

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 21.

Hivatalos árfolyamok. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Holland forint 75.35—76.52, belgas 24.01—24.36, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3.78—3.05, pengő 26.50—27, német márka 40.50—41.50—3.85, svájci frank 31.88—32.36. Ezekben az árakban a harmincnyolcszázalékos felár is bennefoglalta.

Nulag S. A. R. dióexportvállalatnál a törvényszék bejegyezte, hogy központi székhelyét Szatmárról Bucurestibe helyezte át és Szatmáron csak fiókja működik. A vállalat részvénytőkéje 2 millió lei, amely 200 darab 10.000 lei névértékű részvényből áll.

(=) GABONÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bánági gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik búza iránt, míg a többi gabonanemű iránt a kereslet lanyha. A piaci árak a következők: búza 75 kilós 420, tengeri 420, korpa 340, új zab 400, új takarmányárpa 350, tavaszi árpa 420, muharmag 400, tökmag 950, kóposzta reepe 850, lencse 600—700 lei százkilónként.

Uj eljárás a cukorfogyasztás ellenőrzése terén. A cukorgyárosok szövetsége beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz, amelyben arra való tekintettel, hogy a gyártási eljárás alkalmával ki van zárva az adóvisszaadás lehetősége, az ellenőrzési eljárás egyszerűsítését kérte. A minisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak, amelyben értesítette őket, hogy kiserletképpen a jövőben csupán a gyáraknak és a cukrot használó vállalatoknak kell fogyasztási naplót tartani. Tehát a kereskedésekben és motorikus erő nélkül dolgozó cukrászdák nincsenek kötelezve, hogy az elhasznált cukor-mennyiségről könyvet vezessenek, amennyiben az ilyen könyvek egyúttal nem szolgálták a forgalmi adó ellenőrzésére is. A pénzügyi ellenőrök a kimutatásokat jegyzőkönyv felvétele után magukhoz veszik.

Élénkülöben a gabonapiac

Az 1939. év gabonatermése, amint a gabonatermő államokból érkező jelentések mutatják, gyengébb mint az 1938. évi. Így az Egyesült Államok búzatermése kb. 199 millió méterecsza, ami 21 százalékkal kevesebb, mint a múlt év, azonban 14 százalékkal haladja meg az előző öt év átlagát. Az Egyesült Államok kukoricatermését 624.8 millió méterecszára becsülik, ami 3.2 százalékkal kevesebb, mint az előző öt év átlaga.

Az európai búzatermést a római mezőgazdasági intézet 440 millió méterecszára becsüli. A kedvezőtlenebb jelentések a nemzetközi piacon a buza árát némileg javították, azonban még mindig igen alacsony nívón áll a múlt év hasonló időszakával szemben.

A belföldi gabonapiac az utóbbi hetek lanyhasága után némi élénkséget mutat, azonban vétként egyelőre csak Németország jelentkezik.

A kukoricatermés ez évben gyengébb lesz, mint a múlt évben, gabonakereskedői körök véleménye szerint. Az utóbbi napok eszései sokat javították.

Az egyes piacokon a gabonáarak az elmúlt heten a következőképpen alakultak:

Bucuresti: Ó-buza 75 kg.-os 45 ezer lei, új buza 76.5 kg.-os 43 ezer lei, árpa 31.250 lei, bab 83.000—83.500, borsó 65 ezer, lencse 10 ezer lei per vagon.

Braila: Zöld borsó 85—93 ezer, napraforgómag 67 ezer, lennag 125 ezer, rozs 26.750. Árpa 39.000 lei per vagon.

Galati: Buza 75 kg.-os 42 ezer, 77 kg.-os 3.500, árpa 28 ezer, zab 35—36 ezer, rozs 25—3 ezer, kukorica 42.500, bab 84—86 ezer, napraforgómag 52 ezer, zöld borsó 90—94 ezer lei per vagon.

Constanta: Árpa 32 ezer, bab 90 ezer, rozs 3 ezer, buza 42—43 ezer lei, Victoria borsó 74 ezer lei, reepe 68—70 ezer lei per vagon.

kompenzációs export ellenértékének 5 százalékát bõrimportra kell fordítani

A Hivatalos Lap augusztus 18-iki számában megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv rendelkezései szerint az A. listán szereplő, kompenzációs úton exportált árúk ellenértékéből 25 százalék kötelezőleg vámtarifá 84—90. tételében bezárólag szereplő örök és bõrárúk behozatalára fordítandó. Az az exportőr, aki kompenzációs úton akar exportálni, köteles ez irányban írásbeli kötelezettséget vállalni.

A fenti rendelkezések alkalmazandók az autókalktrészek kompenzációs úton történő behozatalánál is, azzal a különbséggel, hogy itt a 25 százalékos kvóta 10 százalékra esökken. A bõrimportot a kompenzációs export lebonyolításától számított három hónapon belül kell lebonyolítani. A fenti rendelkezések szeptember 1-től lépnek életbe a devizamegkorlátozókat nem alkalmazó államokba eszközölt kompenzációs exportorknál. A rendelet részletes ismertetésére visszatérünk.

(=) Megalakul a cukrászok céhe. A temesi helytartóság területén működő cukrásziparosok céhe augusztus 24-én, esütörtökön délután három órakor tartja alakuló közgyűlését a temesvári munkakamara helyiségében. A megalakuláson résztvesznek a helytartóság öt vármegyéjében működő cukrászok, mézeskalácskészítők, cukorkakészítők, szószagigyárosok, szeszegézők. Felkéri az összes érdekelt munkaadó iparosokot, hogy az alakuló közgyűlésen jelenjenek meg. A vidéki iparosok figyelmébe ajánlják, hogy az előkészítő bizottság által postán küldött meghatalmazásokat aláírásukkal ellátva idejében küldjék vissza. A meghatalmazáson megnevezendő egy iparos, aki majd a közgyűlésen személyesen résztvesz és a helyettesítést szabályszerűen eszközli.

Rádió

KEDD, AUGUSZTUS 22.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és egészségügyi tanácsadó. 12: Hangverseny. 13.00: Időjelzés. 13.30: Spanyol dalok. 14.10: Rádióújság. 15.1z: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.30: Szalónzene. 21.50: Rádió újság. 22.05: Táncclemezek. 22.35: Operett áriák. 23: Rádió újság. 23.15: Hangverseny. 23.45: Francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 14.30: Hírek. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven. 18.10: Táncclemezek. 18.40: Előadás. 19.05: Katonazene. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Szalónzene. 20.50: Kürti József-emlékest. A bor. Színmű három felvonásban. 22.40: Hírek. 23.00: Táncczene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 13.45: Felolvasás. 19.20: Előadás. 19.50: Katonazene. 20.30: Mezőgazdasági filóra. 21: Hírek. 21.20: Cigányzene. 22.15: Hanglemezek. 22.50: Időjárásjelentés.

SZERDA, AUGUSZTUS 23.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és egészségügyi tanácsadó. 12: Hanglemezek. 13.00: Időjelzés, sporthírek. 13.05: Hangverseny. 14.10: Rádió újság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Szalónzene. 21.15: Amerikai jazz számok. 22: Rádió újság. 22.15: Táncclemezek. 22.35: Hangverseny. 23.00: Rádió újság. 23.15: Hangverseny. 23.45: Francia, német és olasznyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Rendőrzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfilóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven. 18.10: Előadás. 18.30: Előadás. 19: Hanglemezek. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.30: Cigányzene. 21.20: Csevegés. 21.40: Igli diákok. Négyfelvonásos diáktörténet. 22.30: Hírek. 23.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.15: A postavezérigazgatóság tájékoztató közlése.

Budapest II. 19.45: Jazz-zene. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

LEGUJABB

Megjelent a magyar zsidótörvény végrehajtási utasítása

Október 1 után zsidó sajtónál, színháznál, filmnél nem tölthet be vezető állást

Budapestről jelentik: A hivatalos lap augusztus 22-iki száma közli a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvény végrehajtási utasítását. A rendelkezés első szakaszai kiterjednek a zsidóknak nem tekinthető személyek igazolására, majd a zsidók közé tartozás körülményeinek igazolására, az ügyvédi, orvosi, mérnöki, sajtó, színi és filmművészeti kamarákra és a visszacsatolt területekre vonatkozó különleges kérdésekre. Ez év október 15-ig minden olyan munkaadónak, aki üzembében érteimiségi munkaerőket foglalkoztat, be kell jelenteni azok származási adatait és illetményeiket fel kell tüntetni. A kormánybiztos az adatok feldolgozása után megadja a törvény végrehajtásához szükséges útbaigazításokat, a munkaadók azonban még kell tegyék a vég-

rehajtáshoz szükséges intézkedéseket. Az időszaki lapokkal kapcsolatosan a törvényrendelet úgy intézkedik, hogy

1939. október 1. után időszakos lap felelős szerkesztője, kiadója, főszerkesztője, segéd-szerkesztője, nyomdai szerkesztője, vezércikkírója, kül- és bejpolitikai rovatvezetője zsidó nem lehet,

sőt ha a lap kiadója zsidó, úgy a lap engedélye október 1-től hatályát veszti. Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak az olyan lapokra, amelyek a lap címét követő sorban „zsidó-lap” megjelölést feltűnő módon alkalmazták. A színházakra és filmfelvevő vállalatokkal kapcsolatban a végrehajtási utasítás úgy intézkedik, hogy a színházak igazgatója és olyan alkalmazottja, aki a színház szellemi művészeti részét irányítja, zsidó nem lehet.

Nyugalom Olaszországban, Németországban és Magyarországon — mondja Csáky magyar külügyminiszter

Csáky István gróf magyar külügyminiszter Budapestre érkezése után fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, akinek az alábbi nyilatkozatot mondotta:

Magyarországon, Németországban és Olaszországban is a legnagyobb nyugalom és hidegvér honol, ami még valószínűtlenebb tünteti fel az egyes államokban észlelhető kapcsolást

és idegességet. Még egyszer hangsúlyozom, hogy sem Németországban, sem Olaszországban senki nem kívánt, nem kért és nem követelt semmit sem a magyar kormánytól, sem annak külügyminiszterétől. Eket verni Magyarország és barátai közé hiábavaló erőlködés, — fejezte be nyilatkozatát Csáky István gróf.

Összehívják a francia államtanácsot

Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök szombán délben visszaérkezik nyaralóhelyéről a fővárosba. Csütörtökön elnököknél fog az államtanács ülésén, amelyet az Elysée palotában tartanak meg. A francia államfő csak néhány na-

pig marad Párisban, majd ismét vidéki üdülésre utazik.

Hétfőn délután 5 órakor a francia kabinet minisztertanácsra gyűlt össze, amelyen Daladier miniszterelnök elnökölt.

Mussolini nem adott nemleges választ Hitlernek

Berlinből jelentik: Egyes angol lapok az utóbbi napokban azt írták, hogy Hitler kancellár Obersalzbergben fogadta Attilio berlini olasz nagykövetet, aki átadta Mussolininek a salz-

burgi megbeszélésekre vonatkozó nemleges választ. Hivatalosan kijelentik, hogy ez a hír móró kitalálás és nincs semmiféle alapja.

A német hadsereg elhagyja Csehországot

A „Kurjer Polski” című lap lehetősége tartja, hogy Neurath báró birodalmi vég-lisztsege rövidesen megszűnik s Cseh- és vaország a Szlovákiaéhoz hasonló fél-prot-rátusi rendszert kap. A lap prágai tudós a többi között ezeket írja: Lehetséges, hogy ler rövidesen elhatározza ezt, miután Cseh Morvaország erőt teljesen semlegesítették onnan minden felhasználható kivontak. az intézkedést annak bizonyítékául használ fel, hogy Hitler ragaszkodik a békéhez és badelvöl magatartást tanúsít a cseh néppel s ben. Ezután ugyanis fokozott erővel akarja vetelni a lengyelországi régi német területe Danzig visszacsatolását azzal az indoklól hogy ezeknek a vidékeknek a lakossága a met fajhoz tartozik.

Ezzel a hírrel kapcsolatban a lap meg-liti, hogy a szudéta-német nemzeti szociá-párt egyik legutóbbi gyűlésén Henlein a t között ezt a kijelentést tette:

Lehetséges, hogy elhagyjuk Cseh- és Morvaországot. A lakosság állandóan vár-lyesmit. De ha ez megtörténik is, a lakos-nak ugyanolyan fegyelmet kell tanúsítania, mint amilyen a csehek tanúsítottak akkor, am- a birodalom hadserege megszállta országuka

Végül a lap azt állítja, hogy a cseh és r-va protektorátusban számos német keresk-már is felszámolja üzletét.

Katonai ellenőrzés alá kerülnek a nemzetvédelmi cikkek árusító üzletek

Bucurestiből jelentik: Minisztertanács n- alapján a nemzetvédelmi minisztérium augus-25-től kezdődően katonai ellenőrzés alá vont min- olyan üzletet és lerakatot, amely a nemzetvéde- célját szolgáló cikket termel, vagy raktáron tar- jelenlegi áruáraktart katonai bizottság leltárba v- A leltározás és katonai ellenőrzés a nemzetvéde- célját szolgáló cikkek intenzívebb gyártásának ó- ból történik, hogy ily módon a hadsereg igény- teljes egészében és azonnal ki lehessen elégítve.

Magyar leánytanonciskola nyílik meg az ősszel Temesvárott

Megírtuk annak idején, hogy a munkaügyi- nisztérium még február hónapban Temesvárott- gyar tannelyvű római katolikus leánytanoncisk- megnyitását engedélyezte. Az iskola a Miasszony- ról nevezett iskolánövérk józsefvárosi zárdájá- kapott helyiségeket és ott nyílik meg október e- jén. Az intézetet az iskolánövérk vezetik és a- iratások szeptember elseje és tizenötödike kö- lesznek. Magyar nemzetiségű és magyar anyany- tanonleányok azonban már most is jelentkezhet- felvételre a zárda józsefvárosi főintézetében.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés sz. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea D. robantijor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata hovarj IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

<p>Oktatás</p> <p>Oktaveles középiskolai tanárno privát-órákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelv- ből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9 ajtó. 1195</p>	<p>Bejárónó a délelőtti órákra keresetk. Jelentkezni a kiadóban. 1345</p> <p>Két megbízható szolgát, 1 rendes jegy szedő leányt és 1 takarítónót felvesz a Scala mozi. 1252</p>	<p>Adas-velet</p> <p>Keresünk magyar, németnyelvű magánkiadású könyveket, sexuál tudományi németkiadású illusztrált munkákat. Könyvtárak kiürültetését vállaljuk. Ajánlatokat részletezve. Editura de Cartii Temesvár II., Alea Octavian Goga 54. 1357</p>	<p>Különjete</p> <p>Független úriembert keresek, akire 300 holdas birtokom vezetését bízám, más vállalkozás esetén készpénzva- gyonnal társulnék. Felvilágosítást nyújt Bizony Ferenc információs iro- da. Temesvár, IV., Str. Iancu Vaccarescu 11. 1228</p>
<p>Alkalmazas</p> <p>Önálló gazdaasszony otthon talál Temesvár melletti földbirtokon, aki a háztartási teendőknél kívül az apró- jóságot elvállalja. Címeket a kiadó- ba kérünk. 1241</p>	<p>Lakas</p> <p>Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnalra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039</p> <p>2 szép uccai szoba, előszoba, fürdő- szoba, teakonyha, előnyös feltételek mellett azonnal kiadó. Alkalmos iro- dának vagy orvosi rendelőnek. Dr. Csasznek I. Str. Beethoven 3. 1248</p>	<p>Szép szilva magbaváló frissen leszed- ve, befőzésre való kapható. III., Str. Coroana de Otel 18. 1251</p>	<p>Egy-két középiskolai tanulót úri család elvállalt teljes ellátásra, mérsékelt ár- ért. Cím a kiadóban. 1250</p>

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. I. n. c. Arad